

CDA

Weststellingwerf

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022

**MIDDEN IN DE
SAMENLEVING**

INLEIDING

Het CDA Weststellingwerf vindt het belangrijk dat iedereen in zijn of haar waarde wordt gelaten. De huidige prestatiedruk is voor ons een punt van zorg. Hoe zorgen we er samen voor dat het niet meer-meer-meer en sneller-snel-snel is? Eén van de organisaties die we gesproken hebben in de aanloop naar dit programma, gebruikte de speedboot als metafoor voor onze samenleving. We hebben jarenlang geprobeerd om kinderen zwemvesten en zwemlessen aan te reiken, maar hoe zorgen we ervoor dat de speedboot gas terugneemt? We willen de norm verbreden van dat wat als 'normaal' wordt gezien, want iedereen mag zijn hoe hij of zij is. Laten we niet proberen elkaar te veroordelen of een ander iets op te leggen, maar te accepteren dat iedereen op zijn eigen manier gelukkig kan zijn. Samen dragen we bij aan een samenleving waarin iedereen zichzelf kan zijn.

Middenin de samenleving. We staan voor elkaar klaar en steunen elkaar. Dat geldt voor onze jongste inwoners, die op school leren samenwerken. Het geldt ook voor onze oudere of zieke inwoners, bij wie het niet altijd lukt om alles zelf te doen en voor wie we er - gezamenlijk - moeten zijn. Dat geldt voor de kleinere dorpen waar voor elkaar klaarstaan soms al wat meer 'vanzelf' lijkt te gaan, maar waarvan we weten dat vrijwilligers er hard aan het werk zijn voor hun dorp, school, (sport) vereniging of kerk. Het geldt ook voor de wijken van Wolvega, elk met hun eigen sfeer en karakter. Samen houden we onze leefomgeving gezellig, een plek waar je graag wilt wonen.

Middenin de samenleving. We zijn er trots op dat mensen ons kennen als partij waar normen en waarden hoog in het vaandel staan. Dat is tegelijkertijd ook een opdracht: aan onze leden, raadsleden en ons bestuur. Dat moeten mensen zijn, aan wie je je portemonnee durft mee te geven, eerlijk en integer. Om vraagstukken op te lossen, kijkt het CDA niet alleen naar de markt of naar de overheid. Wij denken dat de beste oplossingen vanuit de samenleving komen, waarbij de overheid een aanjagende en ondersteunende rol heeft en de expertise van ondernemers optimaal wordt benut. We ondersteunen elkaar waar nodig, in ons eigen netwerk, of met inzet van bedrijven of de gemeente. Samen zorg dragen voor dat wat waardevol is.

Het CDA Weststellingwerf staat middenin de samenleving en wil vanuit die positie pal staan voor onze samenleving.

Citaat: Hanneke Zonderland

"Gewoon normaal met elkaar omgaan, dat vind ik belangrijk: fatsoenlijk, respectvol en belangstellend. We oordelen zo snel, maar laten we bij onszelf beginnen. Wees aardig voor elkaar, kijk naar elkaar om. Een klein gebaar, een vriendelijk woord, het zijn misschien kleine veranderingen in ons gedrag, maar die kunnen bij een ander al zo'n groot effect teweegbrengen!"

HUDIGE STAND VAN ZAKEN

In 2018 zijn we de verkiezingen ingegaan met ons programma “Samen voor elkaar”. Voor u ligt het nieuwe verkiezingsprogramma voor het tijdvak 2022-2026. Als CDA vinden we het belangrijk om te vertellen wat er is bereikt in de afgelopen vier jaren, maar ook om eerlijk te laten zien wat nog niet gelukt is. Onderstaand treft u een overzicht aan met daarin de activiteiten en de behaalde resultaten.

Wat hebben we bereikt

- ✓ De herkenbaarheid, vindbaarheid en toegankelijkheid van de gebiedsteams is vergroot.
- ✓ Vlechtwerkers faciliteren in de ondersteuning en begeleiding van jonge ouders en gezinnen.
- ✓ De dorpen hebben een eigen wethouder gekregen en hebben daarmee een duidelijk eerste aanspreekpunt.
- ✓ Op de dag van de mantelzorg wordt aandacht besteed aan onze mantelzorgers.
- ✓ Er is een preventieve aanpak in de schuldhulpverlening.
- ✓ In nieuwbouwwijken hebben we aandacht voor levensloopbestendige woningen en woonvoorzieningen voor onze jongeren. Bij de Woningstichting zijn levensloopbestendige woningen gerealiseerd.
- ✓ Een dorpenfonds is ingesteld voor initiatieven om de leefbaarheid te vergroten.
- ✓ Gezamenlijke economische groei stimuleren door samenwerkingsplatformen en ontwikkelingen in het centrum van Wolvega.
- ✓ In de coronatijd hebben we het bedrijfsleven gefaciliteerd door het uitgeven van vouchers.
- ✓ Er is een start gemaakt met (plannen voor) het opwaarderen en opknappen van de Driewegsluis.
- ✓ Er is een visie opgesteld om het openbaar en bijzonder onderwijs te stimuleren vanuit het welzijn van het kind.
- ✓ Er is een voortdurende aandacht voor kunst en cultuur.
- ✓ Het optimaliseren van het fietspad langs de Linde is en wordt in verschillende fasen gerealiseerd.
- ✓ Er is een dynamisch investeringsfonds ingesteld van waaruit o.a. de inrichting van de Blesse wordt gefinancierd.
- ✓ Verdere opzet en uitvoering van de (ambtelijke) samenwerking binnen de drie gemeenten Weststellingwerf, Ooststellingwerf en Opsterland (beleidstafels, gezamenlijke raadsinformatiebijeenkomsten).
- ✓ De toegankelijkheid van onze Raad is vergroot door het organiseren van avonden “Gast van de Raad”.

Wat hebben we (nog) niet bereikt

- ✓ Ondersteuning mantelzorgvriendelijke ondernemers en zorginstellingen.
- ✓ Ondanks plannen nog geen woningbouw voor onze doelgroepen oud en jong.
- ✓ Innovatieve oplossingen voor duurzame energieopwekking op fietspaden.
- ✓ Beleidsplan Duurzame inrichting van de openbare ruimte (inclusief wegen, fietspaden, etc.) echter wel uitvoeringsactiviteiten in het kader van biodiversiteit.
- ✓ Bomenkaart met bomen die een cultuurhistorische en beeldbepalende waarde hebben.
- ✓ Nalatenschap culturele hoofdstad 2018 borgen.
- ✓ Toepassen van digitale mogelijkheden in de ambtelijke organisatie waardoor personeelsreductie mogelijk kan zijn.

Citaat: Hans Visser

“We hebben de afgelopen jaren hard gewerkt, maar we zijn nog niet klaar. Ook de komende vier jaar willen wij ons weer graag inzetten voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Onze speerpunten voor de komende jaren? Gelukkige kinderen, meer woningen, realistisch duurzaam en – voor het CDA altijd belangrijk – het huishoudboekje op orde.”

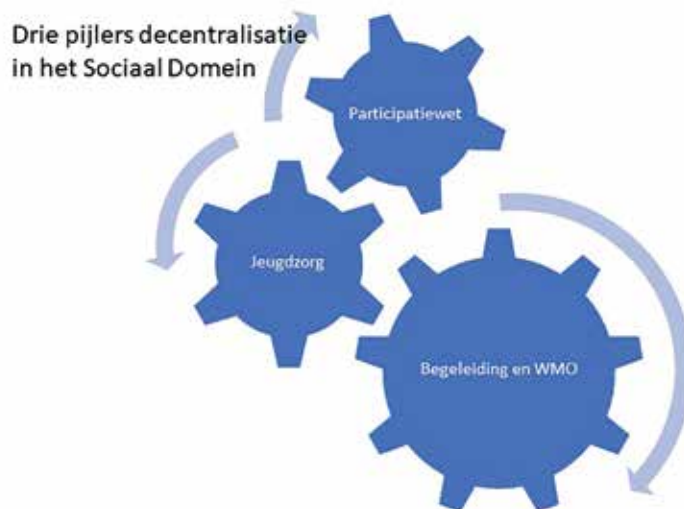
MENS EN MAATSCHAPPIJ

Kansrijke start

Ieder kind verdient het om de kans te krijgen zichzelf te laten zien. Toch weten we dat die kansen niet voor iedereen gelijk zijn. Als CDA vinden we het belangrijk dat iedereen mee kan doen en dat begint al bij hele kleine kinderen. Gastouder- en kinderopvangorganisaties dragen zorg voor (kleine) kinderen van wie de ouder(s) aan het werk zijn. Waar een kinderopvang al iets meer lijkt op een 'school', draaien kinderen bij een gastouder mee in het gezin. In het verleden constateerden wij dat het beleid rondom vroeg- en voorschoolse educatie in onze gemeente zich (voornamelijk) richt op de kinderopvangorganisaties die ook peuteropvang aanbieden. Het programma wordt aangeboden in Wolvega en Noordwolde. Het CDA heeft de afgelopen raadsperiode aandacht gevraagd voor de rol van kinderopvangorganisaties in kleine dorpen en de rol van gastouders in de vroeg- en voorschoolse educatie. Wij zullen deze ontwikkelingen blijven monitoren.

Opvoeding en ondersteuning

Je hebt een samenleving nodig om een kind op te voeden. Opvoeden doe je niet alleen, maar is een gedeelde verantwoordelijkheid. Het gezin, de familie, vrienden, kennissen, burens, de kinderopvang, meesters en juffen, de trainer van de sportvereniging, de muzieklerares en natuurlijk ook de vriendjes en vriendinnetjes van het kind zelf, iedereen speelt een rol in de opvoeding. Sport, wandelen, muziek, lezen, creatief of avontuurlijk, voor iedere hobby of interesse zijn gelijkgestemden te vinden. Onze verenigingen spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van het kind.

Tegelijkertijd moeten we signaleren wanneer het ergens (even) niet lekker loopt. Een jongere die niet lekker in zijn of haar vel zit, een kind dat niet naar school wil omdat het daar gepest wordt, of een huilbaby, soms komt het allemaal tegelijk. Als er problemen in een gezin zijn kan het fijn zijn als er even iemand meedenkt. Voor kinderen en ouders is bijvoorbeeld een scheiding vaak een periode met (veel) verdriet en stress en daarom willen wij onze Vlechtwerkers preventief inzetten op dit onderwerp. Maar ook ondersteuning bij bijvoorbeeld opvoedingszaken of financiële problematiek is voor iedereen dichtbij aanwezig: op de consultatiebureaus en in de gebiedsteams van Noordwolde en Wolvega, maar ook via de Vlechtwerkers op scholen. Het CDA wil doorgaan met deze aanpak, omdat wij denken dat vroegtijdige en laagdrempelige hulp zwaardere vormen van zorg (soms) kan voorkomen.

Gezonde start

Ook de komende jaren wil het CDA zich blijven inzetten voor een gezonde start door middel van het JOGG-programma (Jongeren op Gezond Gewicht). Daarbij zal net als nu aandacht uitgaan naar jonge kinderen (0-12 jaar), het drinken van water, het eten van groente en fruit en lekker bewegen. Wij denken dat de huidige aanpak – niet opleggen, maar het leuk maken – daarbij tot de beste resultaten kan leiden.

BEWEGE TEAM WESTSTELLINGWERF
Meebewegen en anticiperen

Organiseren en uitvoeren van Maatschappelijke Sport Activiteiten voor kinderen van 0 - 12 jaar
In totaal doelen er over 27 activiteiten met 225 kinderen mee. Met name de Frieslandse activiteiten worden heel veel kinderen.

Op 2 locaties werd ondersteuning geboden aan inwoners in de wijk. Met de smaken worden verschillende activiteiten geïnitieerd. Ook wordt er samen gewerkt.

Opzet en uitvoering van het project Palswiler Rueddele voor 0-4 jarigen en ouders/verzorgers. Waakjes worden er 10 gegeven met ouders samen jouw! over het aanbod.

De Nationale Diabetes Challenge is een wereldwijde challenge voor diabetes en andere levenswijze mensen in Weststellingwerf. Het wordt op twee locaties geïnitieerd door in totaal 27 inwoners.

In samenwerking met LFB Wolvege is het gebied om met een klein groepje van een veldje velden in september van start te gaan met herenwielvoetbal bij de vereniging B'W in Wolvege.

Er zijn bewegingschallenges geïnitieerd voor de kinderen voor de groepen 1 t/m 3. Hier worden de kinderen uitgedaagd om thuis te bewegen tijdens de lockdown.

De Conine club heeft ons in de samenwerking met verenigingen heel veel opgeleverd. De verenigingen hebben digitale ondersteuning gehad en krijgen informatie en advies over de op dat moment geldende Conine maatregelen.

Er waren in Weststellingwerf 18 stagiaires van het OUG actief. Het Bewegingsprogramma als intermediair en coördinator tussen buurtscholen en het OUG.

Fotobussen waren er voor inwoners die wilde leren fietsen. Hier is gekozen om er individueel mensen uit de omgeving te leren fietsen.

Voor de voortgezet onderwijs leerlingen zijn er verschillende sportbussen georganiseerd zoals schaatsen, rugby, wielrennen en skateboarden.

In samenwerking met het Gemeentebestuur zijn in Conine 20 bewegingsclubs georganiseerd op serviceplaats in heel de gemeente.

Na voltooiing van de herstructurering van de gymcoördinator werd er in september gestart met een nieuw werkdag. Dit bevat zowel de collega's van het Bewegingsprogramma als de scholen die goed. Maatschappelijke worden er nu 203 bewegingsclubs gegeven aan alle kinderen van groep 1 t/m 3 van de deelnemende scholen.

Sport en cultuur

Sport brengt mensen samen. De vele vrijwilligers in onze gemeente houden sportverenigingen draaiende en dragen zo bij aan een prettige woon- en leefomgeving. Daarnaast zijn sport en beweging goed voor de gezondheid en kan een gezonde leefstijl problemen op latere leeftijd voorkomen. Een kind dat al jong goed leert bewegen, heeft daar de rest van zijn leven profijt van. Als CDA willen we doorgaan met de inzet van de Buurtsportcoaches en willen we onderzoeken of zij structureel ingezet kunnen worden voor (een deel van) de gymlessen op basisscholen.

Samen met onze buurgemeente Ooststellingwerf vormen wij een uniek, Stellingwerfs stukje Friesland. Een eigen taal, een rijke historie, Opera Spanga en de internationale bekendheid van Noordwolde als Vlechtdorp, maken dat er hier op cultureel vlak veel te beleven is. Net als bij sport, zijn er ook op het culturele vlak verschillende organisaties en verenigingen waar mensen samenkomen. Het CDA vindt het belangrijk dat iedereen kan meedoen in de maatschappij en dat geldt ook voor kunst en cultuur. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bibliotheek of een muziekvereniging.

Onderwijs

Voor het CDA staat de kwaliteit van het onderwijs voorop, maar tegelijkertijd hebben we als gemeente maar beperkte invloed op die kwaliteit. Waar we ons als raad wel over moeten uitspreken, is de spreiding van scholen over onze gemeente. Het CDA vindt het belangrijk dat mensen kunnen kiezen voor een school die bij hun kinderen en hun opvoeding past, of dat nu een openbare, een christelijke of ander soort (basis-)school is.

Tegelijkertijd zien we dat het aantal leerlingen in de kleine dorpen soms (tijdelijk) onder druk staat. Kunnen leerlingen op een kleine school goed leren lezen en schrijven? Zeker! Maar kun je – als je met één of twee andere kinderen in een groep zit – ook nog kiezen met wie je wilt spelen? Dat wordt al wat lastiger. In onze ogen is het van belang dat kinderen zich in hun jonge jaren volop kunnen ontwikkelen, op cognitief, motorisch en sociaal-emotioneel vlak. Dat betekent een slimme spreiding over onze gemeente, met aandacht voor de afstand naar de school, het soort onderwijs en ten slotte ook de grootte van de school. Wanneer de afstand naar school (te) groot wordt, kan vervoer naar de school (schoolbus) in sommige gevallen uitkomst bieden.

Oudere inwoners

We zien in Weststellingwerf een toename van het aantal oudere inwoners. Mensen genieten hier van hun oude dag, de rust en ruimte om lekker te kunnen fietsen en recreëren. Als CDA vinden we het belangrijk om goed voor onze ouderen te zorgen. Zij hebben onze maatschappij opgebouwd en hun leven lang hard gewerkt. Soms is er hulp of ondersteuning nodig vanuit de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning). Wat het CDA betreft, mogen we inwoners daarbij de vraag stellen wat iemand zelf kan doen. Dan blijft de hulp voor iedereen die dat nodig heeft, beschikbaar en betaalbaar.

De Coronapandemie treft onze oudere inwoners extra zwaar. Veel mensen zaten lange tijd thuis of brachten hun dagen door op hun kamer in het verzorgingshuis. Er zijn in onze gemeente prachtige initiatieven ontstaan om oudere inwoners een hart onder de riem te steken. We denken dan aan de vele vrijwilligers die actief zijn bij bijvoorbeeld Humanitas, bij de bibliotheek of als mantelzorger.

We waarderen hun inzet en betrokkenheid enorm! Toch blijft eenzaamheid onder ouderen op de loer liggen en als CDA vinden we het belangrijk dat we hier met z'n allen wat aan doen. Het verenigingsleven en zorgorganisaties spelen een belangrijke rol in de verbinding tussen inwoners en het tegengaan van eenzaamheid.

*Eenzaamheid is een groot sociaal probleem.
Eenzaamheid komt voor in alle leeftijdscategorieën.
Gezamenlijk kunnen we door aandacht het verschil maken.
Met een klein gebaar kunnen we hem of haar weer op weg helpen.*

Onze uitgangspunten voor mens en maatschappij in een notendop:

- ✓ Weststellingwerf is een fijne gemeente om in op te groeien
- ✓ Ieder kind kan meedoen
- ✓ Aandacht voor opvang in het eigen dorp én gastouders binnen vroeg- en voorschoolse educatie
- ✓ Ondersteuning blijft dichtbij aanwezig: consultatiebureaus, gebiedsteams, Vlechtwerkers in de scholen
- ✓ Slimme spreiding van scholen over onze gemeente, met aandacht voor de afstand naar de school, het soort onderwijs en ten slotte de grootte van de school
- ✓ Inzet op terugkeer inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp
- ✓ Met z'n allen wat doen aan eenzaamheid
- ✓ Onderzoek naar de mogelijke inzet van buurtsportcoaches voor gymlessen

Resultaten:

- Met maatschappelijke organisaties ervoor zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen in de samenleving.
- Vanwege de spreiding van scholen een onderzoek naar de inzet van een (duurzame) schoolbus.
- Initiatieven voor het vormen van sociale netwerk(en) ondersteunen, met daarbij aandacht voor eenzaamheid.

Citaat: Vera van der Zee

“Als je kinderen het goed hebben, heb jij het ook goed.” Ik hoor het mensen die op vakantie gaan vaak zeggen, maar het geldt natuurlijk net zo goed in het dagelijks leven. In de aanloop naar dit programma hebben we lang gepraat over de input die we kregen van allerlei verenigingen en organisaties, maar ook over wat wij als CDA'ers zelf belangrijk vinden. Wat zouden we nu echt willen bereiken? In internationale vergelijkingen naar hoe gelukkig de kinderen in verschillende landen zijn, scoort Nederland al jaren (het) hoog(st). Met dit gegeven in het achterhoofd, kwamen wij uit op onze ambitie: “In Weststellingwerf wonen de gelukkigste kinderen van Nederland!”

WONEN, WERKEN EN VRIJE TIJD

We wonen in een gemeente waar het goed wonen, ondernemen en recreëren is. We hebben gezellige dorpen, leuke centra en mooie natuur. Actieve natuurbeleving op de fiets, de Spokeplas, de drafbaan, de woonboulevard, het Vlechtmuseum, aantrekkelijke winkelcentra in Noordwolde en Wolvega en de ligging aan de A32 en het spoor, maken onze gemeente een aantrekkelijke plek om te wonen, ondernemen en recreëren. De laatste jaren zien we dat steeds meer mensen zich daarvan bewust zijn geworden, want er staan bijna geen huizen te koop en ook op de huurmarkt heerst schaarste. De prijzen zijn snel gestegen en voor alleenstaande starters is een woning inmiddels (bijna) niet meer te betalen.

Het CDA vindt dat er snel iets moet gebeuren om jonge mensen voor onze gemeente te kunnen behouden. Daarom willen wij er per jaar 100 woningen bij. Over een periode van 4 jaar zijn dat er dus 400 in totaal. Deze nieuwe woningen willen we zowel in de kleine dorpen als in de Lindewijk of elders in Wolvega en Noordwolde realiseren. Daarnaast willen we kijken of het mogelijk is (goedkoop) te bouwen voor kleine huishoudens: starters en senioren. Te denken valt aan appartementen en hofjes met een balkon of gezamenlijke tuin, onderzoeken of bouwen op gemeentelijke grond (erfpacht) voor starters een aantrekkelijke optie is en in overleg met onze eigen bouwsector zoeken naar innovatieve oplossingen om goedkoper te bouwen. Ook kan gedacht worden aan agrarische panden die mogelijk verbouwd kunnen worden tot woningen of appartementen. Creativiteit en innovatie zijn hier de sleutelwoorden.

Voor de leefbaarheid in de dorpen zijn sociale contacten – bijvoorbeeld via verenigingen, school, sport of horeca – van groot belang. We willen doorgaan met een omgevingsfonds, zowel voor kleine als grote projecten, omdat we vinden dat de inwoners zelf het beste kunnen bepalen wat voor hun dorp van belang is. Dit geldt ook voor een klein dorp zoals Slijkenburg, waar geen Plaatselijk Belang actief is, maar waar wij de inwoners afgelopen jaar wel op de mogelijkheden van het dorpenfonds hebben gewezen. We zien in verschillende dorpen dorpsvisies van de grond komen en we willen kijken hoe we de initiatieven en projecten vanuit deze visies kunnen faciliteren en ondersteunen in samenspraak met het dorp. We noemen het als CDA een omgevingsfonds zodat het een grote uitstraling en toepassing heeft dan het dorpenfonds. Het CDA draagt de dorpshuizen een warm hart toe omdat zij een belangrijke spilfunctie kunnen vervullen in de samenleving en leefbaarheid in de dorpen. Als CDA streven we ernaar dat er in de dorpen voorzieningen blijven bestaan.

Als we kijken naar de werkgelegenheid in onze gemeente, dan springen daar een paar sectoren uit. We zien dat onder andere de agrarische sector, het midden- en kleinbedrijf en toerisme belangrijk zijn voor de werkgelegenheid in onze gemeente. Een goede bereikbaarheid van onze gemeente is daarbij van groot belang. Wij staan achter de komst van de Lelylijn. Wel willen we graag meedenken over het tracé en de manier waarop de aansluiting richting Wolvega vorm wordt gegeven. Ook de bereikbaarheid van voorzieningen binnen onze gemeente (per auto, fiets of bus) is belangrijk voor de leefbaarheid en werkgelegenheid.

Als we het hebben over werkgelegenheid, dan bedoelen we werkgelegenheid voor iedereen. We zijn blij dat onze jobcoaches werk maken van werk, omdat we denken dat een werkplek meer is dan een plaats waar je alleen komt om geld te verdienen.

Op de werkplek doe je sociale contacten op, je leert er iedere dag wel iets en het kan veel voldoening geven om samen naar een bepaald doel of resultaat toe te werken. Dat geldt zeker ook voor mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt, die bijvoorbeeld al een tijd in de bijstand zitten. We vinden het belangrijk dat zij onder de mensen blijven, zich gewaardeerd voelen en wellicht ervaring op kunnen doen op een werkplek. We willen doorgaan met de huidige aanpak, waarbij erkenning en waardering bestaat voor de betreffende medewerkers én voor de bedrijven die de mensen in dienst nemen.

Veiligheid

Veiligheid is voor veel mensen een belangrijk thema. Iedereen wil wonen in een prettige, veilige leefomgeving. Tegelijkertijd zien we dat de politie de laatste jaren te maken heeft gehad met een behoorlijke verzwaring van het takenpakket: online is er een hele 'wereld' bijgekomen en door langere wachtlijsten bij bijvoorbeeld de GGZ, heeft de politie in toenemende mate een rol bij personen die verward gedrag vertonen. Er is aandacht voor ondermijnende criminaliteit. De politie kan niet alles en daarom zullen ook op veiligheidsvlak keuzes gemaakt moeten worden.

We kunnen allemaal bijdragen aan een veilige woon- en leefomgeving. Deelname aan Whatsapp-buurtpreventiegroepen, de voet van het gaspedaal in de woonwijk, 's avonds geen geluidsoverlast veroorzaken, maar ook het zelf opruimen van hondenpoep, het zijn (kleine) voorbeelden die al een groot effect kunnen hebben.

Wij vinden het belangrijk dat wijkagenten gevoel houden bij onze wijken en weten wat er speelt. Ook vinden we het van belang dat de politie in onze gemeente te benaderen is en blijft en dat inwoners in onze eigen gemeente aangifte kunnen doen.

Verkeer

Als CDA zijn we van mening dat in de gemeentelijke uitvoering van de kwaliteit van wegen er een verschuiving moet komen van onderhoudskwaliteit naar inrichtingskwaliteit. Daarbij geldt eveneens dat we moeten kijken naar andere inrichtingsprincipes en materiaalkeuzes.

Veelal wordt vanuit onderhoud de schade die is ontstaan aan onze wegen hersteld. Willen we werken aan veiligheid van onze gemeentelijke wegen dan dienen we te oordelen vanuit de inrichtingskwaliteit en op basis daarvan het onderhoud bepalen. Denk bij de inrichtingsprincipes aan de belijning op wegen die een stroom-, gebiedsontsluiting- of erftoegangsfunctie hebben. Het huidige kwaliteitsplan openbare ruimte, uit 2011, moet voor wat betreft de wegen op deze principes worden herijkt.

Als CDA hebben we diverse malen aandacht gevraagd voor de gevaarlijke verkeerssituatie op de kruising van de N353 met de Oost- en Westvierdeparten in de gemeente Weststellingwerf.

Ondanks de diverse verbetermaatregelen die op en rond deze kruising zijn getroffen, blijft het een zeer gevaarlijk kruispunt. Naast een aantal minder ernstige, niet geregistreerde, aanrijdingen hebben zich de afgelopen drie jaar ook maar liefst vijf, geregistreerde, ernstige ongevallen voorgedaan. Ons inziens een situatie die niet langer kan voortduren en aangepakt zou moeten worden.

Ondernemen en Recreëren

Het CDA ziet de positieve ontwikkeling die gaande is in het centrum van Noordwolde. Afgelopen jaar is de Centrumvisie Wolvega tot stand gekomen en deze visie moet de komende jaren via het uitvoeringsplan gerealiseerd worden. Wij zijn blij te zien dat het plan voor het centrum echt met de ondernemers samen tot stand is gekomen. We hopen dat de ondernemers elkaar ook in de uitvoering blijven opzoeken en dat het resultaat straks de verwachtingen overtreft. Als onderdeel van een betere bereikbaarheid van het centrum van Wolvega pleiten wij voor een doorsteek vanaf de Heerenveenseweg, achter het centrumplein langs, naar het Achtpilarenplein. Daarnaast is de spoorwegovergang van de Lycklamaweg naar het centrum een punt van aandacht. Zowel in Wolvega als in Noordwolde, kan de bebording in en rond het centrum beter, zodat ook toeristen de winkels en bedrijven goed weten te vinden.

Met onze prachtige natuurgebieden de Rottige Meente, Brandemeer en Lendevallei, maar ook de Spokeplas en de Driewegsluis, zijn er hier volop mogelijkheden om te recreëren in de buitenlucht. Wandelen, fietsen, varen of zwemmen, het kan hier allemaal. Toeristen kunnen voor hun overnachtingen kiezen uit hotels, B&B 's of campings. We stimuleren de samenwerking tussen de ondernemers in deze branche binnen het Platform Recreatie en Toerisme, omdat samen de beste ideeën tot stand komen. We willen Weststellingwerf op de kaart blijven zetten als een plek waar het fijn vakantie vieren is. We willen het toerisme niet afremmen door hogere toeristenbelasting te heffen, maar het overnachten in onze gemeente aantrekkelijk houden.

Voor alle ondernemers geldt, dat wij het belangrijk vinden dat de gemeente met ze meedenkt. Als een ondernemer met een plan komt, dan moet de grondhouding positief en meewerkend zijn, samen zoeken naar een manier hoe het door kan gaan. De bedrijvencoördinator kan hierin een belangrijke rol (blijven) vervullen. De lastendruk voor ondernemers is voor het CDA een punt van zorg.

Onze uitgangspunten voor wonen, werken en vrije tijd in een notendop:

- ✓ Per jaar 100 nieuwe woningen erbij
- ✓ Bouwen voor starters en senioren
- ✓ Met onze bouwsector zoeken naar innovatieve oplossingen om goedkoper te bouwen
- ✓ Leefbaarheid in de dorpen blijft belangrijk
- ✓ Doorgaan met het omgevingsfonds met projectgelden voor initiatieven en projecten vanuit de dorpen
- ✓ Voor de Lelylijn, meedenken over het tracé en aansluiting Wolvega
- ✓ Doorgaan met huidige aanpak jobcoaches
- ✓ Centrumvisie Wolvega uitvoeren
- ✓ Doorsteek vanaf de Heerenveenseweg, achter het centrumplein langs, naar het Achtpilarenplein.
- ✓ Bebording in en rond centra Noordwolde en Wolvega verbeteren
- ✓ Samenwerking tussen (toeristisch) ondernemers blijven faciliteren
- ✓ Geen verhoging toeristenbelasting behoudens de inflatiecorrectie
- ✓ Lastendruk voor inwoners: eventuele stijging beperken
- ✓ Gemeente denkt met ondernemers mee, positieve en meedenkende grondhouding

Resultaten:

- Over een periode van vier jaar, 400 woningen erbij, verdeeld over de kleinere en grotere dorpen.
- Als de lastendruk voor inwoners stijgt, moet er een directe koppeling zijn met de uitvoering van werkzaamheden voor de samenleving.
- Een autoluwe/autovrije winkelstraat in Wolvega met een doorgang vanaf de Heerenveenseweg naar het Achtpilarenplein achter het centrumplein langs.

Citaat: Lukas van der Hoef

Onze gemeente ligt in een uniek en mooi gebied waarin het prima wonen, ondernemen en recreëren is. We moeten dit koesteren en zorgen dat er voldoende woningbouw kan plaatsvinden in onze dorpen en dat we verder kunnen innoveren zowel in ondernemerschap als op het toeristisch gebied. Laten we een parel maken van ons Weststellingwerf.

LANDBOUW, NATUUR EN DUURZAAMHEID

Milieu en duurzaamheid

Het klimaatakkoord van Parijs en de veranderende weersomstandigheden moeten ons niet alleen tot nadenken aanzetten, we moeten ook in actie komen. Als samenleving moeten we bijdragen aan een beter en duurzamer milieu, voor de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen. Er moet de komende jaren nog veel gebeuren, als we fossielvrij willen gaan wonen en werken. Het CDA erkent dat er iets moet gebeuren op het gebied van duurzaamheid, maar heeft daarbij een andere aanpak voor ogen dan andere partijen. Waar sommige partijen meteen radicaal het roer om willen gooien als het gaat om duurzaamheid, denkt het CDA dat dat voor een behoorlijke groep mensen te snel gaat. Het huis grondig isoleren, zonnepanelen op het dak, een warmtepomp en een elektrische auto voor de deur, het zijn stuk voor stuk (zeer) dure maatregelen, die niet iedereen zich zomaar kan veroorloven.

De beoogde CO₂-reductie plaatst onze gemeente voor een uitdaging. Hoe realiseren we energiebesparing van woningen en krijgen we daarbij iedereen mee? Als we inzetten op kleine stapjes per keer, dan kan iedereen meedoen in het proces. We zien een rol voor energie adviseurs, die een woning eerlijk kunnen beoordelen. Wat zou in deze situatie, in dit huis en voor dit gezin, de beste oplossing zijn? Samenwerken en het uitwisselen van tips en ervaringen moeten wat het CDA betreft centraal staan. Denk aan de inwoners van een dorp die zich verenigen en samen een (kleine) windmolen neerzetten; de aanleg van glasvezel in het buitengebied zodat ook daar goed thuisgewerkt kan worden; of burens die de woningen in hun blok, rij of straat tegelijkertijd laten isoleren, om op die manier schaalvoordeel te kunnen verkrijgen. Zo kunnen we samen met lokale bedrijven en energiecorporaties programma's opzetten om inwoners te verleiden tot het nemen van energiebesparende maatregelen in de woning en het opwekken van duurzame energie.

De energietransitie zal een grote maatschappelijk en ruimtelijke impact hebben. Waar we onze energie tot nu toe vooral uit de grond putten, zal in de toekomst energieopwekking vooral bovengronds plaatsvinden. Met andere woorden: geen gaswinning, maar zoeken naar alternatieve bronnen om energie op te wekken.

Het CDA is tegen nieuwe gaswinning en wil een gebiedsfonds voor de bestaande velden dat door het Rijk wordt gevoed.

Voor het CDA betekent het dat we binnen onze gemeente het volgende moeten stimuleren: het ondersteunen van het opzetten van plaatselijke energiecoöperaties, het instellen van een verduurzamingsfonds met voldoende middelen, schonere mobiliteit, verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, het stimuleren van energiebesparende maatregelen bij particulieren en bedrijven en zorgen voor alternatieve warmte en energiebronnen bij nieuwbouw / renovatieprojecten. Als het gaat om de opwekking van duurzame energie, is de capaciteit van het stroomnet voor het CDA een belangrijk punt van zorg. Het CDA wil dat de gemeente in overleg gaat met de netbeheerder om te kijken of en hoe deze capaciteit uitgebreid kan worden.

Landbouw

Onze gemeente heeft haar wortels in het boerenleven, voornamelijk de veehouderij. Er zijn ongeveer 300 actieve boerenbedrijven in het buitengebied. In de laatste 20 jaar is het aantal boerenbedrijven in Nederland bijna gehalveerd en voor de komende jaren wordt een verdere daling van het aantal bedrijven verwacht. We willen voor de generaties na ons goed op onze natuur en landbouwgronden passen. Onze ambitie? De veehouderij van de toekomst wordt hier ontwikkeld!

Als CDA willen we boeren de ruimte geven om te ondernemen, met daarbij oog voor de aard en schaal van onze gemeente. Boeren weten hoe ze hun bedrijf gezond houden en hebben zelf vaak de beste ideeën. Er moet voor boeren - en voor andere ondernemers - ruimte zijn om te experimenteren, testen en innoveren. Boeren die aan de slag willen met - bijvoorbeeld! - de Veenweideproblematiek, een tweede bedrijfstak, mestvergisters (al dan niet in een coöperatie) - of een ander (nieuw) idee, treffen als het aan het CDA ligt een gemeente die meedenkt, ondersteunt en faciliteert. We zien een 'taskforce' voor ons, die met een gedragen plan komt, zodat agrarische ondernemers en de gemeente elkaar proactief en planmatig versterken. Gemeente, inwoners, Provincie, Waterschap en ondernemers moeten daarnaast samen op zoek naar oplossingen voor de funderingsproblematiek. Momenteel wordt gewerkt aan een veenweideprogramma.

De opwekking van duurzame energie met een (aantal) kleine windmolen(s), waar zowel het boerenbedrijf als omliggende woningen gebruik van kunnen maken, is voor sommige boerenbedrijven een aantrekkelijke optie. De gemeente kan hierbij een aanjagende en ondersteunende rol spelen. Het CDA wil niet alles dichtregelen vanuit de overheid, maar samen zoeken naar ruimte en mogelijkheden. Het gaat daarbij ook om fysieke ruimte om te ondernemen: we moeten zuinig zijn op agrarische grond en deze niet vol leggen met bijvoorbeeld zonnepanelen.

De laatste jaren heeft de gemeente ingezet op bloemrijke bermen, dat is goed voor de biodiversiteit en het ziet er mooi uit. Boeren hebben soms last van overwaaiende onkruidzaden en benoemden het risico van het Jakobskruid, dat voor dieren en mensen giftig is. Ook zorgen de bloemrijke bermen op een aantal plaatsen voor minder zicht op de verkeerssituatie. Door drie keer per jaar te maaien, blijft de situatie beter beheersbaar.

Onze uitgangspunten voor landbouw, natuur en duurzaamheid in een notendop:

- ✓ Duurzaamheid als geleidelijk proces, iedereen er in meenemen
- ✓ Start met het besparen van energie
- ✓ Samenwerken en het uitwisselen van tips en ervaringen met betrekking tot duurzaamheid en energie
- ✓ De coöperatieve gedachte toepassen op duurzaamheid (bijv. windmolens)
- ✓ Overleg met netbeheerder over uitbreiding capaciteit stroomnetwerk
- ✓ Beter toekomstperspectief voor onze boeren
- ✓ Goed op onze natuur en landbouwgronden passen
- ✓ Boeren ruimte geven om te ondernemen
- ✓ Geen zonnepanelen op agrarische grond
- ✓ Kleine windmolens
- ✓ Bloemrijke bermen drie keer per jaar maaien
- ✓ Goed op onze spullen passen

Resultaten:

- Ieder dorp een transitieplan warmte.
- Met de agrarische sector een taskforce oprichten, om samen innovatie en duurzaamheid verder te ontwikkelen.
- De coöperatieve gedachte met betrekking tot duurzaamheid ondersteunen.

Citaat: Gerharda Kuiper

Duurzaam omgaan met onze planeet betekent dat we hem lenen van onze kinderen en dat zij er ook nog een goed leven op kunnen hebben. Dat denken in generaties is iets wat verankerd zit in de agrarische sector. Het vraagt een continue balans tussen economie en ecologie. Kennis van het gebied, kennis van de grond wordt ingezet om de uitdagingen van deze tijd aan te gaan. Innovatie maar ook diversiteit zijn daarbij belangrijk. Elk bedrijf, elke situatie is anders. Er is veel kennis aanwezig bij de agrariërs en inwoners maar ook bij bedrijven, organisaties en (wetenschappelijke) instituten. Laten we dat volop benutten. Samen kom je het verst.

BESTUUR EN FINANCIËN

OWO-samenwerking

In 2012 is door de raden van Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland (OWO) ingestemd met een strategische samenwerking. Kern van die samenwerking was gericht op de samenvoeging van drie afdelingen met voornamelijk administratieve backoffice-taken. Resultaatsverplichting: bij elk van de organisaties wordt één OWO-afdeling ondergebracht, waar de partners gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn. Deze OWO-afdelingen bedienen dan alle drie de bestuurlijke en ambtelijke organisaties.

Als gemeenten hebben we bestuurlijke opgaven te verrichten en in de OWO-samenwerking moet dit ons in staat stellen om de belangen van onze inwoners, ondernemers en passanten beter te bedienen. Hierin zijn sleutelbegrippen als kwaliteit, continuïteit en efficiëntie van essentieel belang om de bestuurskracht in de OWO gemeenten te versterken en te vergroten. Als CDA zijn we van mening dat veel meer dan voorheen de stip op de horizon geplaatst moeten worden. Met andere woorden wat willen we bereiken in de OWO-samenwerking zowel op beleidsonderwerpen, personeelsbeleid als financiën.

We willen vanuit een positieve houding werken naar een efficiënte en doelmatige OWO-samenwerking. Samen weet je meer, samen doe je meer en samen kun je je capaciteiten en talenten beter ontwikkelen. Op die wijze kan 'OWO' een begrip worden op Provinciaal, Rijks of Europees niveau. Als CDA zijn we van mening dat dit onze inwoners, ondernemers en passanten ten goede zal komen.

Personeel

De personeelslasten zijn de afgelopen jaren enorm gestegen. Aan de ene kant is dit verklaarbaar vanwege de toenemende decentralisatie en de verzwaring van de onderwerpen die op de organisatie af komen. Echter vanuit de OWO-samenwerking moet veel meer dan tot nu toe worden bekeken op welke wijze er efficiënter en effectiever kan worden omgegaan met de inzet van personeel. Het CDA is van mening dat naarmate de personeelslasten toenemen dit ten koste zal gaan van de voorzieningen in onze samenleving en daar kiezen wij bewust niet voor.

Voor de personeelsinzet is het van belang dat je als werkgever je personeel mee laat bewegen met de vraag vanuit de samenleving. Op die wijze kun je als organisatie sneller inspelen op allerlei ontwikkelingen. Als CDA zijn we van mening dat bij de werkzaamheden van de gemeente meer gebruik kan worden gemaakt van stagiairs vanuit diverse opleidingen. Dit geeft extra ondersteuning en een frisse blik. Daarnaast krijgen stagiairs op die manier de mogelijkheid om werkervaring op te doen binnen de gemeente Weststellingwerf.

Vanuit een gedachte van meer samenwerken binnen de OWO gemeenten, het flexibiliseren van het personeel, het inzetten van een vaste kern aan personeel met daaromheen een flexibele schil en het inzetten van stagiairs kunnen we ons voorbereiden op de toekomst. Als CDA zijn we trots op de medewerkers van onze gemeente want zij verzetten veel werk. Het is mede aan de politiek om keuzes en prioriteiten te stellen in de uit te voeren werkzaamheden.

Een natuurlijk verloop van het personeel kan ervoor zorgen dat we naar een reductie gaan van ons personeelsbestand. Deze reductie behoeft de klant- en servicegerichtheid niet in de weg te staan.

Financiën

We vinden het belangrijk dat het huishoudboekje van de gemeente op orde is en geven in dit programma een mogelijke doorrekening hoe het huishoudboekje er volgens ons uit moet zien:

Begroting 2022 - CDA - Gemeente Weststellingwerf				(bedragen x 1000)	
Onderwerp	Bedrag	Onderwerp	Bedrag		
Rijk	€ 57.386	Verkeer en vervoer (wegen)	€ 4.516		
Onroerend zaakbelasting	€ 4.931	Groenonderhoud	€ 2.104		
Rioolheffing	€ 2.139	Sport	€ 2.067		
Afvalstoffenheffing	€ 2.951	Sociaal Domein	€ 33.664		
Omgevingsvergunningen	€ 605	Onderwijs (incl. huisvesting)	€ 3.826		
Overige leges	€ 288	Kunst, cultuur, recreatie	€ 1.116		
Graf- en begraafrechten	€ 140	Uitvoeringskosten	€ 16.520		
Toeristen- en forensenbelasting	€ 200	Overige	€ 18.797		
Marktgeden	€ 14				
Reclamebelasting	€ 96				
Overige	€ 13.860				
Totaal begroting gemeente	€ 82.610	Totaal begroting gemeente	€ 82.610		
Mutaties / toevoeging CDA					
Crowdfunding	€ 1.000	Personeelsreductie (5%)	€ -1.088		
Subsidies Rijk, Provincie, Europa	€ 662	Bezuinigingen	€ -500		
		Duurzaamheid	€ 1.000		
		Innovatie	€ 800		
		Projecten omgevingsfonds	€ 800		
		Ontsluiting Achtpilarenplein	€ 650		
Totaal	€ 84.272	Totaal	€ 84.272		

Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid noemen wij de elementen van crowdfunding en subsidievormen. Daarnaast zijn wij van mening dat de elementen die het CDA in het verkiezingsprogramma heeft genoemd moeten vallen binnen de budgetten van de verschillende onderdelen. Dat impliceert ook het maken van keuzes. Wat doen we wel en wat doen we niet. Als gemeente moeten we ons realiseren dat de bomen niet tot aan de hemel groeien en dat aan alles een prijskaartje hangt.

Uitgangspunten:

- ✓ Het uitbouwen van onze bestuurlijke en ambtelijke samenwerking binnen de OWO gemeenten
- ✓ Het zijn van een betrouwbare partner in ons relatienetwerk
- ✓ Raad, college en medewerkers binnen de gemeente moeten toegankelijk zijn voor onze inwoners
- ✓ De bestuurskracht is van belang voor onze inwoners en ondernemers en kan leiden tot een takendiscussie (wat doen we wel en wat doen we niet).
- ✓ Ambtelijke samenwerking moet leiden tot meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid en lagere kosten. De kostenbesparing willen we inzetten voor onze ambities.
- ✓ Zorgen voor een gezonde financiële positie als gemeente
- ✓ Zorgen dat we subsidiebronnen binnen Provincie, Rijk en Europa weten te vinden en aan te boren
- ✓ Onze schuldenlast moet binnen aanvaardbare risico's blijven
- ✓ Door nieuwe wetgeving, anders denken en toepassen van digitale mogelijkheden in alle vormen verandert de rol van de overheid. Uiteindelijk zal de organisatie op deze thema's kunnen krimpen of kunnen medewerkers anders worden ingezet.

Resultaten:

- Opstellen van een duidelijke visie met een stip op de horizon voor de OWO samenwerking.
- Opstellen van een organisatieontwikkeling met als uitgangspunt een personeelsreductie van 5%.
- Het opstellen van een gemeentelijke subsidiewijzer.

LUKAS VAN DER HOEF

HANS VISSER

VERA VAN DER ZEE

HANNEKE ZONDERLAND

GERHARDA KUIPER

AFKE KESTER

Wilt u meer informatie over het CDA Weststellingwerf, bezoek onze website
<https://www.cda.nl/fryslan/weststellingwerf/>